

Hoe zullen wij dan leven

J.C. Bette

1. Wat maakt het uit hoe ik leef?

Wanneer dan de Zoon des mensen komt in zijn heerlijkheid en al de engelen met Hem, dan zal Hij plaats nemen op de troon zijner heerlijkheid.

En al de volken zullen voor Hem verzameld worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen scheidt van de bokken, en Hij zal de schapen zetten aan zijn rechterhand en de bokken aan zijn linkerhand.

Dan zal de Koning tot hen, die aan zijn rechterhand zijn, zeggen: Komt, gij gezegenden mijns Vaders, beërft het Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld af.

Want Ik heb honger geleden en gij hebt Mij te eten gegeven. Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij te drinken gegeven, Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij gehuisvest, naakt en gij hebt Mij gekleed, ziek en gij hebt Mij bezocht; Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt tot Mij gekomen.

Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden, zeggende: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien en hebben wij U gevoed, of dorstig en hebben wij U te drinken gegeven? Wanneer hebben wij U als vreemdeling gezien en hebben U gehuisvest, of naakt, en hebben U gekleed? Wanneer hebben wij U ziek of in de gevangenis gezien en zijn tot U gekomen?

En de Koning zal hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan een van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.

Dan zal Hij ook tot hen, die aan zijn linkerhand zijn, zeggen: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is. Want Ik heb honger geleden en gij hebt Mij niet te eten gegeven, Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij niet te drinken gegeven; Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij niet gehuisvest, naakt en gij hebt Mij niet gekleed, ziek en in de gevangenis en gij hebt Mij niet bezocht.

Dan zullen ook zij Hem antwoorden en zeggen: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien, of dorstig, of als vreemdeling, of naakt of ziek, of in de gevangenis, en hebben wij U niet gediend?

Dan zal Hij hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan een van deze minsten niet gedaan hebt, hebt gij het ook aan Mij niet gedaan.

En dezen zullen heengaan naar de eeuwige straf, maar de rechtvaardigen naar het eeuwige leven.

Matt. 25:31-46

Ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden, waarin gij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid, - trouwens, ook wij allen hebben vroeger daarin verkeerd, in de begeerten van ons vlees, handelende naar de wil van het vlees

en van de gedachten, en wij waren van nature, evenzeer als de overigen, kinderen des toorns -, God echter, die rijk is aan erbarming, heeft, om zijn grote liefde, waarmede Hij ons heeft liefgehad, ons, hoewel wij dood waren door de overtredingen mede levend gemaakt met Christus, - door genade zijt gij behouden -, en heeft ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus, om in de komende eeuwen de overweldigende rijkdom zijner genade te tonen naar [zijn] goedertierenheid over ons in Christus Jezus.

Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God; niet uit werken, opdat niemand roeme.

Want zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen.

Ef. 2:1-10

En ik hoorde als een stem van een grote schare en als een stem van vele wateren en als een stem van zware donderslagen, zeggende:

Halleluja! Want de Here, onze God, de Almachtige, heeft het koningschap aanvaard. Laten wij blijde zijn en vreugde bedrijven en Hem de eer geven, want de bruiloft des Lams is gekomen en zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt; en haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden, want dit fijne linnen zijn de rechtvaardige daden der heiligen.

En hij zeide tot mij: Schrijf, zalig zij, die genodigd zijn tot het bruiloftsmaal des Lams.

Openbaring 19:6-9

‘Wat maakt het uit hoe ik leef? Denk je nu echt dat God alles weet wat de mensen doen? Dat Hij alles van alle mensen onthoudt? En denk je nu werkelijk dat jouw kleine leventje voor die grote God belangrijk is?’

‘Wat maakt het uit hoe ik leef? Ik geloof toch? Kijk maar. Ik zit op zondagmorgen in de samenkomst in Evangeliegemeente ‘De Regenboog’. Ik heb net flink hard meegezongen en hoe ik morgen onder mijn vrienden ben of hoe ik morgen op mijn werk leef, dat zien we dan wel...’

Het grote oordeel

Hebt u wel eens gedacht aan uw aandeel in dat bruiloftskleed waar Johannes over schrijft? Hebt u er wel eens bij stil gestaan dat u met dat kleed van doen hebt?

In Openbaring 19 lezen we de beschrijving van een van de grote visioenen van de voleinding die de apostel Johannes zag, toen hij in zijn verbanning op het eiland Patmos was. Even hiervoor, in de hoofdstukken 17 en 18, schrijft hij over het visioen dat hij kreeg van het oordeel over en de val van Babylon. Babylon is de samenballing van de hoer en van alle onreine, afgodische en verleidelijke antimachten die uitgaan van satan en die tegen God zijn opgestaan. Je leest daar

dat ze door God worden geoordeeld en weggeworpen.

'En zij zal nooit meer gevonden worden', lees ik in hoofdstuk 18:21. 'En een sterke engel nam een steen op als een grote molensteen en wierp hem in de zee, zeggende: Zó zal Babylon met geweld geworpen worden, de grote stad, en zij zal nooit meer gevonden worden'.

In een onvoorstelbaar hevige eindstrijd wordt alles wat zich tegen God en Christus heeft verzet dramatisch berecht en verwoest. In vers 19 staat: 'En zij wierpen stof op hun hoofden en riepen, wenende en rouw bedrijvend, zeggende: Wee, wee die grote stad, waarin allen, die schepen op zee hadden, door haar kostbaarheden rijk geworden zijn, want zij is in één uur verwoest'.

Het proces dat eeuwenlang is voortgegaan, het proces van de zonde, van de verrotting, van de opstand, van de nooit eindigende wreedheid, van die weerbarstige onwil om zich door God te laten gezeggen, dat proces is en wordt in de val van Babylon ten onder gebracht.

Daarmee komt een eind aan de ongeremde overgave aan het slechte en aan het zondige dat onder ons mensen is, de drang waar we zelf ook zo'n last van hebben, dat je je maar wil geven aan de uiterlijkheden en soms niet kunt afdalen tot het echte ware leven, de overgave en de dienst aan God.

Het is een visioen van wat in de eindtijd gaat gebeuren.

Al die ongerechtigheid tegenover de heilige God, al die moordende beulhanden die mensenlevens ombrachten, soms nog voor ze geboren waren, al die oorlogen, al die concentratiekampen, al die martelingen, al die ongeestelijke verleidingen, al dat afhoereren van God, het is allemaal terug te voeren op één ding: een verbeterde onwil om naar Gods stem te luisteren.

Personificatie van het kwaad

In Openbaring 17:4 lezen wij: 'En de vrouw was gehuld in purper en scharlaken en rijk versierd met goud en edelgesteente en paarden...', dat is de hoer. Het gaat in dit deel over de bruid en de hoer. En die hoer ziet er prachtig uit. Het lijkt zo goed, maar dat is juist de verleiding. 'Zij had in haar hand een gouden beker, vol gruwelen, en de onreinheden van haar hoererij. En op haar voorhoofd was een naam geschreven, een geheimenis: het grote Babylon, moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde.'

Nu moet u in dit geval bij hoeren niet in eerste instantie denken aan mannen of vrouwen die hun lichaam voor geld in de liefde verkopen. Het gaat hier om de krachten en de machten (waar ook mensen bij betrokken zijn) die een schijnwereld opzetten. Ze doen alsof de liefde echt is, maar in plaats van God te dienen houden ze de mens van God af. De moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde, dat is de macht van Babylon die al de eeuwen door de stem van God tot zwijgen heeft willen brengen. Babylon, die de Zoon, Jezus Christus, heeft gekruisigd en bespot: 'Kom af, als je kunt...' en zijn Naam heeft gelasterd. En allen die met die Naam verbonden zijn, de gemeente van Jezus Christus, heeft vervolgd tot bloedens toe, tot de dood toe. 'En ik zag de vrouw dronken (hoort u dat?) van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus' (vers 6).

Wat in deze hoofdstukken beschreven wordt, is dramatisch onderdeel van de grote eindstrijd van de eindtijd: Babylon contra het Lam. 'Dezen zullen oorlog voeren tegen het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen - want Hij is de Here der heren en de Koning der koningen - en zij, die met Hem zijn, de geroepenen en uitverkorenen en gelovigen zullen overwinnen' (Openb. 17:14).

Uitzicht op redding

Eens wordt de duivelse waan, waar wij elke dag mee van doen hebben, doorbroken. Eens is die roes uitgeraasd. Johannes krijgt de voorsmaak van de overwinning van het Lam in het visioen zoals hij dat beschreef in Openbaring 19. Alleen in dit hoofdstuk wordt in het boek Openbaring het 'Halleluja' gezongen, het Hallel, dat betekent: 'looft de Here der Heren. De overwinning is aan Hem, de Koning der koningen'.

O, wat is het goed en troostrijk om deze dingen eens rustig te lezen en bij deze dingen stil te staan. Er komt een einde aan de strijd. Voor iedereen en voor alles zal het openbaar worden dat de Heer regeert.

God heeft altijd wel geregeerd, maar dat was voor de meesten verborgen. Dat is voor velen nog steeds verborgen. Het was en is de gemeente die steeds beleden en gezongen heeft: de Heer regeert!

De gemeente heeft dat nogal eens triomfalistisch gezongen. Alsof wij daar iets aan zouden bijdragen: 'De Heer regeert, romperdepompompom!' Klinkt dat niet triomfalistisch? Ja, je moet het wél blijven zingen, maar klinkt er soms niet wat eigendunk in door? Is het dan soms onze eigen triomf? De gemeente heeft het meestal gezongen met tranen in de ogen; op de brandstapel, als het vuur lekt aan je voeten: 'De Heer regeert'. Voel je 'm? Al zing je hetzelfde, dat is toch heel anders.

Die tranen van de gemeente van Jezus Christus zijn te begrijpen. Het is ook zo aangevochten dat Jezus regeert. Je kunt zijn regering in je eigen leven, maar ook in het wereldgebeuren bepaald niet makkelijk terugzien. Veeleer gaat satan rond als een briesende leeuw, en heerst hij als de overste van de wereld. Maar Johannes' visioen betekent: God heeft getoond dat Hij regeert.

Een oud lied, ik meen van Johannes de Heer, zegt: 'Welk een uitzicht, bruidsgemeente...' Wat een uitzicht: de Heer regeert, Babylon komt ten val!

God heeft getoond door middel van het visioen aan zijn dienstknecht Johannes dat Hij regeert. Hij heeft door een grote machtsdaad Babylon geoordeeld en daarmee de heerschappij van de ongerechtigheid voor eens en voor altijd teniet gedaan. Het is getoond, het gaat gebeuren. Als dat geen zaak van opperste vreugde is!

Begrijpt u mij goed, wij moeten wel degelijk blijven zingen dat de Heer regeert. Maar misschien wat minder triomfalistisch in onszelf. Daar moeten we eens over nadenken. Zijn regering is een zaak van grote vreugde. Als je strijd hebt, als je 't moeilijk hebt, als je met de duivel en zijn macht te maken hebt -en wie heeft dat

niet- dan is het geweldig om te geloven en te belijden: de Heer regeert. Met het oog op dit visioen heb ik aan het begin van mijn preek de vraag gesteld: hoe zullen wij dan leven? Maakt het wat uit wat ik elke dag doe? Hoe ik mijn leven inricht, waar ik mee bezig ben of waar ik bewust voor kies om juist niet mee bezig te zijn, maakt dat wat uit?

Bruiloftslied

Tegen de donkere achtergrond van de val van de antimachten blinkt het bruiloftskleed van de bruid van het Lam.

Waarover gaat dat nu precies? Een huwelijk, een bruiloft, lazten we. Dat beeld is niet vreemd aan de christelijke gemeente. Toen Johannes het boek Openbaring geschreven had, en het voorgelezen werd, wisten de eerste hoorders precies wat er met die bruiloft bedoeld werd. Jezus Zelf had zijn discipelen de bruiloftskinderen genoemd en Zichzelf vergeleken met de bruidegom.

En voor de apostel Johannes is het beeld al bekend vanuit het Oude Testament. In Openbaring gebruikt hij heel vaak de beeldspraak, de woordkracht van het Oude Testament. Johannes kende het oudtestamentische beeld dat God met Israël een verbond is aangegaan. God is de Verbondsgod die met Israël een liefdesverbond heeft, wat wordt beschreven als een huwelijk. In de studie bij deze preek geef ik een aantal voorbeelden uit het Oude Testament waarin je dat prachtig kunt zien. Voor de apostel Johannes was het dus helemaal helder. In het Nieuwe Testament is het ook duidelijk: de Here Jezus is de bruidegom, en de gemeente, dat wil zeggen: Gods kinderen, zowel uit Israël als uit de heidense volken, is de bruid.

En dan hoort Johannes in zijn visioen: 'Laten wij blij zijn en vreugde bedrijven en Hem de eer geven, want de bruiloft van het Lam is gekomen en zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt en haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden'.

Maar wat heb ik met dat toekomstbeeld te maken? Wat hebt u nu aan dat visioen? Wat moet je daar nou mee, als je morgen weer gewoon je werk doet? Dat komt toch allemaal pas later?

Daarop geeft Johannes het antwoord. Hij legt er de vinger bij. Als je hier vraagt 'wat heb ik met dat visioen te maken', dan is dat nu juist wat Johannes nog nader toelicht als hij schrijft: 'want dit fijne linnen zijn de rechtvaardige daden van de heiligen'.

Ja, want daarvan is dat bruiloftskleed van de bruid, van de gemeente gemaakt: van rechtvaardige daden van de heiligen.

En nu zijn er twee mogelijkheden. Óf je reageert door te zeggen: 'Nou, dan hoef ik helemaal niet verder te luisteren. Het gaat over de heiligen, dat ben ik niet. Probleem opgelost.'

Óf je zegt: 'Het wordt nu pas echt spannend, zou dat ook met mijn leven te maken kunnen hebben?' Ja, broeder en zuster, zo is het. Dat bruiloftskleed van de bruid uit Openbaring 19 wordt voor een deel door u, door jou geweven.

Het jawoord

In het zevende vers staat: 'En zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt'. Ik wil eerst even stilstaan bij die vrouw. In dit beeld is dus de gemeente van Jezus Christus de bruid. Dat zijn de gelovigen, die behoren tot de kerk van Jezus Christus van alle plaatsen en van alle tijden. Dat zijn zij (en het is goed voor jezelf om je af te vragen of je daarbij behoort) die door een levend geloof de Here Jezus toebehoren. Want om deel te hebben aan het bruiloftsmaal van het Lam, moet je eerst deel hebben aan het Lam. Om van die hemelse maaltijd te eten, moet je eerst het brood des levens gegeten hebben. Het gaat om de mensen die uit genade door het geloof in Jezus Christus kind van God geworden zijn, zoals we het ook gelezen hebben in Ef.2:4: 'Uit genade zijn wij gered'.

Mag ik eens (een beetje onderscheidenlijk misschien) aan u, aan jou vragen: Heb jij je eigen zonden en ongerechtigheden, dat Babylonnetje van jezelf, al leren kennen? Geloof je dat jouw schuld door Gods Zoon als het offerlam is gedragen? Geloof je

dat je schuld geboet is, en dat het Lam, de Zoon van God, geslacht is in jouw plaats? Hij de dood, jij het leven. Een wonderlijke ruil op Golgotha. Mag jij geloven en daardoor weten dat Jezus Christus voor jou gestorven is en dat zijn volkomen offer al je schuld voor God bedekt?

O, wat een diepe vreugde is het als je nu in je hart kunt zeggen: Ja, broeder Hans, ik kan daar ja op zeggen, wat een genade!

Natuurlijk weet ik wel dat het geloof nu juist aangevochten geloof is. Je hebt het niet altijd zo sterk bij de hand. Naar je gevoel kun je dat wel eens helemaal kwijt zijn. Maar wij weten ook: wat God eenmaal met ons begonnen is, dat maakt Hij af, dat vervult Hij. Dat maakt Hij vol met en door zijn Heilige Geest. Wat een rijkdom is het om bij die Bruidegom te horen. Wat een rijkdom om een deel van de bruid te zijn. Dat ten eerste. Zijn vrouw...!

Het bruidskleed

En dan staat er: '... heeft zich gereed gemaakt'. Nou, hoe je het ook wendt of keert, dit wijst op een activiteit van die vrouw. Zij heeft zich gereed gemaakt. Misschien zijn er mensen die nu denken: 'Nu gaat hij helemaal de fout in'. Wacht nog even met uw oordeel. Want het begint niet met die vrouw, maar het begint met de liefde van de bruidegom. De liefde van de bruidegom voor de bruid, die zijn leven voor haar inzet, die liefde raakt je hart. Maar daar blijft het niet bij; de bruid reageert daarop. De gelovigen in Jezus Christus reageren op die liefde. Hoe?

Allereerst door je te laten bekleden met de klederen des heils. Door de vuile vodden van je eigen zondekleed, dat Babylonkleed, dat hoerenkleed af te smijten. Door naar het kruis van Golgotha te gaan en omkleed te worden zoals Jesaja het zegt: 'Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, met de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omhuld' (Jes.61:10). Dat is ook het teken van de doop. Daar vandaan neem je niet je eigen zonden mee. Die zonden zijn ge-

dragen op het kruis. Je ontvangt een nieuw kleed. Dat is het symbool voor de reinheid en de gerechtigheid die Christus voor een kind van God heeft volbracht. Als je bij de hemelse Bruidegom mag behoren, dan word je bekleed met Zijn gerechtigheid. Daar gaat het om: overkleed te worden met de gerechtigheid die Christus voor ons op kruis bewerkt heeft.

Ik weet wel dat dit moeilijke taal is. Wat is nu eigenlijk gerechtigheid? Christus stierf daar voor ons aan het kruis om onze ongerechtigheden te boeten, om het vuil van de zonde weg te doen. Als je een kind van God bent, dan zeg je niet: wat heb ik daar mee te maken, maar dan ken je door de Heilige Geest je eigen zonden wel degelijk.

En nu wordt het duidelijker wat gerechtigheid is. Hij stierf om onze ongerechtigheden en o, wat kun je dan dankbaar worden dat de gerechtigheid van Christus jou omhult als een kleed. Hij verwierf voor ons de vrijspraak voor Gods rechterstoel. Dat is nu gerechtigheid. Als je in jezelf voor de rechterstoel van God zou moeten verschijnen, dan zou je weggevaagd worden. Maar je mag daar staan, bedekt met de klederen des heils die Jezus Christus je heeft omgedaan, als een bruid die zich heeft gereedgemaakt. Over dat proces gaat het.

Gerechtigheid is gereed zijn voor de rechtbank, de rechterstoel van God. Gereed zijn voor het gerecht. Dat kan alleen maar in Christus.

Luther herontdekte dat je alleen zo voor God kunt verschijnen, in vertrouwen op wat Christus ten behoeve van jou deed, bekleed met de mantel van zijn gerechtigheid en met zijn recht omhuld. Geen zelfgekochte of zelfgemaakte kleren, maar gekregen goed. Louter genade, een genadekleed.

Vrucht dragen

Maar dat geloof werkt wel iets uit in de bruid, in de gelovigen. 'Haar is gegeven zich te kleden', dat wijst op het genadekarakter. Het is je gegeven, zoals de apostel Paulus het schrijft. Geen eigen vrome werken, maar het is haar gegeven om zich met rein en fijn linnen te kleden, oftewel met de rechtvaardige daden der heiligen. Mag ik het eens zo zeggen: genade maakt je werkzaam.

Als je goed door hebt wat Christus voor je heeft volbracht (en zo eindigt ook de studie bij deze preek), dan komt er in een kind van God toch een verlangen om iets voor Hem te doen. 'Ach Here, het is natuurlijk maar weinig, maar wat mag ik voor U doen?'

Genade maakt werkzaam. Zo zullen wij, gelovigen die bij de Here Jezus behoren, in deze wereld leven. Goed doende, zegt de apostel. Met daden en woorden.

Maakt het uit hoe ik leef? Jazeker! Maakt het uit hoe ik morgen ben? Ja, wel degelijk! Er wordt aanspraak gemaakt op rechtvaardige daden, die wij zullen doen. Heiligen zijn zeker geen heilige boontjes. Maar het zijn mensen die vanuit hun geloof rechtvaardige daden gaan voortbrengen.

Dat gaat met vallen en opstaan. Dat kleed is niet in één dag geweven. Maar we worden uit ons geloof opgeroepen om rechtvaardige daden te doen. Goed te zijn voor de mensen om ons heen, je eigen kinderen misschien. Goed te zijn voor de

mensen die bij je werken. Goed te zijn voor je collega's, rechtvaardig, eerlijk. Het gaat dus voluit over de christelijke levenswandel. Leven naar de wil van God en naar Gods geboden.

In de studie ga ik hier nog verder op in. Maar waar het me in deze preek omging, dat is dat onze daden en woorden vrucht zijn van de Heilige Geest. Vrucht van een in de wijnstok ingeplante rank. Goede werken doen, werken die God van te voren voor ons bereid heeft. Werken die voor de mensen goed zijn. Werken waardoor mogelijk die mensen samen met ons de eeuwige God zullen verheerlijken. Ik hoop dat u in uw leven nog eens denkt aan dat bruiloftskleed van het Lam waarvan u in Gods genade een deel weeft.

2. Over het bruiloftskleed

Maakt het uit wat ik doe?

Als de wederkomst van Jezus Christus dichterbij komt, dan komt ook de bruiloft van het Lam dichterbij. Dat heeft grote betekenis voor ons dagelijks leven! Uit het visioen zoals Johannes het beschrijft in Openbaring 19, in het bijzonder over het deel daarin dat handelt over de bruiloft van het Lam, maken wij op dat de daden, de dingen die wij als gelovigen doen, van belang zijn voor de eeuwigheid. Ons aardse leven is in zekere zin een opmaat voor de eeuwigheid: 'dit fijne linnen (het kleed van de bruid van Christus) zijn de rechtvaardige daden van de heiligen'. Wat wij in het dagelijkse leven terecht brengen van het doen van de wil van God is bedoeld voor de toekomstige werkelijkheid bij Hem! Of het ook uitmaakt hoe wij leven!

De apostel Paulus geeft in zijn brief aan de Romeinen duidelijkheid over de wijze waarop wij in het geloof nu al met Christus 'verbonden' zijn (Rom.6:1-14). Terwijl wij naar ons gevoel gewoon bezig zijn ons dagelijkse werk te doen, beschrijft de bijbel dit voor wat betreft de gelovigen als: 'onze wandel is in de hemelen' (Fil.3:20). Gelovigen worden opgeroepen niet in het aardse blikveld te blijven steken, maar de dingen te zoeken en te bedenken die boven zijn, waar Christus is (Fil.3:1vv.). Uit alles blijkt dat het gewone bestaan, het dagelijkse leven, van groot belang is: wie we nu zijn, zijn we voor het Koninkrijk van God.

De bruiloft van het Lam

Met deze beeldspraak wordt bedoeld de volle en ongestoorde eenheid en gemeenschap die er eens zal zijn tussen Jezus Christus, de bruidegom, en allen die van Hem zijn, de bruid. In het boek Openbaring wordt Jezus Christus heel vaak niet met name genoemd, maar geduid, bijvoorbeeld met de titel 'het Lam'. De woorden 'bruiloft van het Lam' vormen een eigenaardige uitdrukking, maar in het boek Openbaring wordt een aantal van de voornaamste personen vergeleken met dieren: Christus met een lam, de duivel met een draak en de anti-christ met een wild dier.

De lijn van het Oude Testament wordt in het Nieuwe Testament voortgezet: in Hosea zegt God tegen Israël: 'Ik zal u mij tot bruid werven voor eeuwig; Ik zal u mij tot bruid werven door gerechtigheid; Ik zal u mij tot bruid werven door goedertierenheid en ontferming; Ik zal u mij tot bruid werven door trouw; en gij zult de HERE kennen' (2:18,19; vgl. Jes. 54:5; Jer.2:2 en Ez.16).

Ook in het Nieuwe Testament wordt de verhouding tussen de Here Jezus en de gemeente met een huwelijksverbond vergeleken (Ef.5:31,32; vgl. 2Cor.11:2). De termen bruidegom en bruid zijn dus bijzonder geschikt om de nauwe en per-

soonlijke verbinding weer te geven, die er is tussen Christus en zijn 'kerk van alle tijden en van alle plaatsen'. Het gaat om een eeuwig verbond van liefde en trouw, dat van God is uitgegaan.

Als we in Openbaring 19 lezen dat 'de bruiloft van het Lam is gekomen', wil dit nog niet zeggen, dat de dag van de bruiloft al is aangebroken. Er moet nog van alles gebeuren, want er zijn ondanks de val van Babylon toch nog machten die het hemelse huwelijk nog willen verhinderen. De Bruidegom zal er voor zorgen dat hun boze opzet mislukt (Openb.19:17-21 en 20:7-15). Maar dat alles is niet de taak van de bruid! De bruid heeft lang op haar Bruidegom gewacht; ze bleef Hem verwachten en heeft vol verwachting naar zijn overwinnende komst uitgezien. Door storm en stilte, door vreugde en verdriet, door duisternis en licht, door leven en dood heeft zij op Hem gewacht. Nu is Hij in aantocht. Hij zal alleen nog finaal afrekenen met de duivelse machten die de bruiloft van het Lam willen tegenhouden. De Bruidegom zal strijden, de bruid zal stil zijn.

Blinkend en smetteloos

De bruid zal stil zijn, dat wil zeggen: zij zal zich kleden in een waardig bruidskleed. 'Zijn vrouw heeft zich gereed gemaakt' en 'haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden' (Openb.9:7b). Het passief en het actief zijn hier verbonden.

'Haar is gegeven' benadrukt het passieve: Jesaja heeft in een prachtige beeldspraak al geprofeteerd in welk bruiloftskleed de gemeente (door Christus gemaakt tot koningen en priesters) gekleed zou worden: 'met een mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omhuld' (Jes.61:10). De bruidsgemeente wordt dus bekleed met de gerechtigheid van Christus, de hemelse Bruidegom! Het is voor haar dus allereerst en allermeest een geschonken bedekking! Het gaat hier om de gerechtigheid die Christus op het kruis voor de zijnen heeft verworven. Uit genade wordt aan de gelovigen de gerechtigheid van Christus geschonken en toegerekend (Rom.10:4,9-10; vgl. 2Cor.5:21).

'Zijn vrouw heeft zich gereed gemaakt' en 'om zich te kleden' benadrukken dat de genade van Gods gave de gelovigen tot werkzaamheid oproept! Ook al weten we dat wij zonder Hem niets kunnen doen (Joh.15:5), dit is geen vrijwaring om dan maar niets te doen en zelfs het doen van het goede na te laten! Paulus zet het in het juiste evenwicht: 'Ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is.' (1Cor.15:10). Ook onze goede werken worden gedaan uit Gods genade. Maar laten we niet vergeten dat de bijbel leert dat onze goede werken, de werken die we doen vanuit ons zijn-en-blijven in de Here Jezus, wel degelijk worden gezien en beloond (1Cor.3:7,8; vgl. Hebr.10:24-26; Jac.2:14-26!).

Het bruiloftskleed zal weerspiegelen 'al wat gedaan is uit liefde tot Jezus', want dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan. De bruid mag van Christus 'loon'

verwachten, loon naar werken: Matth. 25:31-46 en Openb.22:12-14 (vgl. Jes. 40:10). Het betekent niet dat we iets kunnen verdienen, maar wel dat God let op het levenswerk van iedereen in deze wereld. Of het een leven was uit geloof en in gehoorzaamheid aan Hem, of niet. En daarnaar zal de Here dan ook mede oordelen. De bruid heeft haar bruidskleed geweven met rechtvaardige daden. Dit is een bewijs hoe groot de betekenis van onze goede werken is. Niemand kan zich ooit bij God beroepen of beroemen op goede werken, want we zijn alleen maar door de kracht van God in staat geweest die werken te verrichten (Ef.2:10). Maar dan toch: 'opdat wij daarin (in het doen van goede werken) zouden wangedelen!' De gemeente van Jezus Christus is gegeven zo bekleed te zijn, dat de eer aan haar Heer toekomt.

Het is niet voldoende te weten dat ons een kleed geschonken is, we zullen het toch ook dagelijks moeten aantrekken. Om te weten wat het doen van 'aan God welgevallige werken' inhoudt, dus over het doen van het goede, lezen we bijvoorbeeld in Rom.2:7; 5:1,2; Luc.6:33-35; Gal.6:9; 2Thess.3:13; Jac.4:17(!); 1Petr.1:13-23; 2:13-25; 3Joh.11; Matth. 25:31-46; Col. 3:1-4:6; Ef.5 en 6 en Joh.15:1-8.

Het zijn werken die God door ons heen tot stand brengt. Daarvoor komt Hem dan ook alle eer toe. En toch worden deze werken ook ons ten goede toegerekend. We weten wat Hij voor ons deed. Wat doet u, wat doe jij voor Hem? Heeft de Here Jezus Christus al de volledige beschikking over jouw leven van elke dag?

3. Hoe zullen wij dan bidden?

Nu dan, hoor, o onze God, naar het gebed van uw knecht en naar zijn smeking en doe uw aangezicht lichten over uw verwoest heiligdom, ... (Daniël spreekt dus uit de directe situatie van waarin hij leeft) ... om des Heren wil.

Neig, mijn God, uw oor en hoor; open uw ogen en zie onze verwoestingen en de stad waarover uw naam is uitgeroepen; want niet op grond van onze gerechtigheden storten wij onze smeekbeden voor U uit, maar op grond van uw grote barmhartigheden.

O Here, hoor! O Here, vergeef! O Here, merk op! Treed handelend op; toef niet om uwzelfswil, mijn God, want uw naam is uitgeroepen over uw stad en over uw volk.

Daniël 9:17-19

Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader in het verborgene; en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden.

En gebruikt bij uw bidden geen omhaal van woorden, zoals de heidenen; want zij menen door hun veelheid van woorden verhoord te zullen worden.

Wordt hun dan niet gelijk, want [God] uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt. Bidt gij dan aldus:

*Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome; uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.*

*Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.*

[Want Uwer is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.]

Matt 6:6-14

De tekst voor de preek vindt u in Matt. 6:9 en 10.

Bidt gij dan aldus...

...Uw Koninkrijk kome.

Tijd om te bidden

Bidt u nog wel? Bid jij nog wel eens? Vindt u dat een rare en misschien een beetje een te persoonlijke vraag? Het zou toch kunnen dat het er bij inschiet? Misschien ervaart u het dagelijkse leven wel net als ik: druk, druk en nog eens druk. Het is bekend dat Luther een keer in een preek heeft gezegd dat je juist als je het druk hebt, meer tijd moet inruimen voor het gebed. U hebt vast wel eens in een preek gehoord dat het dan juist belangrijk en noodzakelijk is om tijd te ne-

men om te bidden.

O ja? Maar je bent zo druk! Ieder moet natuurlijk zijn eigen ritme van gebed weten te vinden. Dat kun je elkaar niet voorschrijven. Voor sommigen zullen dat langere tijden zijn, voor anderen zo nu en dan eens een kwartiertje of nog korter misschien. Maar mijn vraag is eigenlijk niet hoe vaak u bidt, of hoe lang u bidt, maar of u nog wel tijd hébt om apart te zetten. Tijd om je eens te bezinnen in afzondering, tijd om zoals Jezus zegt de binnenkamer in te gaan om te bidden en God te ontmoeten in de stilte en de rust.

Als we dat niet doen, dendert de activiteitentrein maar door, tot hij op een zeker moment niet meer te stoppen is. Dan worden wij zelf ook ongeremd in een vreemde jacht naar leegheid. Soms kom je er dan pas na weken, misschien na maanden achter wat er schort.

Weet je, niet meer bidden kan een gewoonte worden. Doodmoe zijgen we dan op een zeker moment neer om bij onszelf te zuchten: ik voel me de laatste tijd zo leeg. ik voel me de laatste tijd zo rot. Waar ligt dat toch aan?

Mag ik u eens vragen, kan het misschien komen door die dagelijkse jacht zonder de stille ontmoeting met God? Nu ja, 't is maar een vraag...

Jezus zegt het zo aangrijpend eenvoudig: 'Gij dan, bidt aldus', en dan volgt dat wonderlijk mooie gebed dat onder ons bekend staat als het 'Onze Vader'. Misschien hebben we het zo vaak gehoord of weten we het zo goed uit ons hoofd dat we de woorden uitspreken zonder er nog bij na te denken. Dat is zonde van die mooie woorden, van die mooie lijn, van de diep geestelijke bedoeling van dit gebed. Dat bijzondere gebed: het 'Onze Vader': geen lange redeneringen, geen diepzinnige betogen, ook geen angstkreten, maar... ja, wat is het eigenlijk? Niets meer dan het leggen van onze kleine mensenhandsen in die grote vaderhand van God, dat is dit gebed.

'Gij dan', zegt Jezus, 'bidt aldus'. Dat wil zeggen: in deze wijze, op deze manier. Je hoeft niet gewichtig te doen of een eerbiedig gezicht te trekken. Je hoeft niet te spreken met speciale stemverbuigingen, dat is allemaal niet nodig. Je hoeft je bij het bidden tot je hemelse Vader niet op te schroeven tot een soort extase. Je mag gewoon in alle soberheid en eenvoud tegen God zeggen wat je bezighoudt, waar je nu zo verdrietig over bent, waar je nu zo'n last mee hebt of dat het je maar steeds niet lukt om van die zonde af te komen... Dat mag je allemaal zeggen in één lijn met de gedachten die Jezus hier in dit gebed aan zijn volgelingen voorhoudt.

Want in dit gebed, het 'Onze Vader', wordt naar mijn oprechte mening het meest essentiële van het bidden genoemd. De bedoeling is allereerst en allermeeft om in Christus God als Vader te ontmoeten. Laat ik het directer zeggen, want niet iedereen weet wat die bijbelse uitdrukking betekent. Misschien ben je niet in de kerk opgegroeid en vraag je je af wat de betekenis is van die woorden: 'In Christus'.

Wel, God maakt zich bekend door zijn Zoon Jezus Christus en door het geloof in de Zoon wil God je Vader zijn. Je mag dus 'in Christus' met de Here God spreken als met je Vader. Daar gaat het om in dit gebed, en om ons leven, onze zorg,

onze strijd.

Twee richtingen

Ik noem hier de twee hoofdlijnen van het bidden: dat Gods zaak onze zaak zal zijn en dat wij onze zorgen verbinden met Gods zaak.

In het eerste gedeelte van het 'Onze Vader' worden we hoog opgetild tot in die grote beweging van het heilsplan van God. 'Onze Vader, die in de hemelen zijt'. Wat is zijn heilsplan? Dat het zoals het in de hemel is ook op aarde mag komen. In het begin van dat gebed word je daar als het ware in meegenomen. Dat begint niet bij ons, het begint bij Hem. Bidden begint in feite met Hem. Als we zo de diepe bedoeling van deze woorden leren bidden met ons hart, dan beïnvloedt dat ons handelen en gaan we ons leven anders inrichten.

Vanuit dat vertrouwelijke omgaan met God, zoals de inzet van dit gebed bedoelt, lijkt het de eenvoudigste zaak van de wereld dat ons dagelijks leven alles met God te maken heeft. Vanuit die houding wordt het voor ons volkomen vanzelfsprekend dat God betrokken is bij ons dagelijks brood, bij de verkeerde dingen die we doen, bij de verleidingen die er zijn en bij al die dingen waar we dagelijks mee te maken hebben. Als we zo leren bidden wordt ons persoonlijke leven ineens duidelijker op God gericht. Dan kunnen we alles met Hem delen, aan Hem bekend maken. Alles? Ja, alles!

Ook daardoor is voor sommige mensen het bidden zo'n vreemde bezigheid. Omdat ze denken dat ze alleen maar hoge woorden zullen spreken. Maar de Here God ziet je hart als je bidt en Hij wil als het ware horen wat Hij allang weet van je hart en je binnenste en waar je zo mee zit en waar je mee om tobt. En ook wat je heerlijk vindt omdat je Hem kent. De gewone dingen van je leven. Wat een zegen is het om zo te kunnen bidden en te leren bidden.

Weet je waarom het ook een zegen is? Omdat je een beetje van jezelf en je eigen gedoe afstand neemt. Je leert jezelf en je eigen leven zien in het zicht op wat God in deze wereld doet. En dat is heel belangrijk. Wij zijn op een gegeven moment onze eigen godjes geworden. We denken dat wij het middelpunt zijn. Alles draait om ons, wij zijn zo geweldig en ons leven is zo belangrijk! En we hebben niet meer in de gaten wat een kleine mensjes we eigenlijk zijn. Wat een zegen is het om zo te leren bidden als Jezus ons hier leren wil.

Als je dan je eigen leven weer in het verband met Gods werk ziet, dan leg je jezelf in Gods handen met al je dagelijkse dingen, met je moeite maar ook met de vreugde en de vrolijkheid die er in ons is. Jezelf in Gods hand leggen, dát is bidden!

Ademen

'Bidt gij dan aldus', zegt Jezus. Is dat gemakkelijk? Helemaal niet. Want wij zijn er veel te gewichtig voor. Wij kunnen ons niet goed voorstellen dat het zo eenvoudig mag en kan. Nee, de omgang met God willen wij met iets heel bijzonders

omgeven. We willen er liever een plechtigheid van maken. Gedragen praten en zo. Of heel veel praten en toch niks zeggen. Of we laten ons er toe verleiden om te denken dat het niet uitmaakt of je nu bidt of niet. Je hoort immers zo weinig van God? Hoor jij veel van God? En als je nu zegt: 'Nou, niet zo veel', zou Hij jou dan wel horen?

Nee, bidden is niet makkelijk. Bidden is een aangevochten zaak, daarom is het makkelijker om het op te geven, om er maar mee te stoppen. Bidden, dat wil de duivel niet.

Bidden is jezelf in vertrouwen overgeven in andere handen. Ook al zie je met je natuurlijke ogen die Ander niet en ook al hoor je met je natuurlijke oren die stem niet. Dan tóch bidden, dat is geloven. Bidden is geloven, bidden is vertrouwen dat Hij er is en dat Hij je hoort, bidden is jezelf overgeven aan Hogerhand.

Ik hoop zo dat wij dat geheim in ons leven kennen. En als wij het nog niet zo kennen, dat deze preek ons er dan toe zal aanzetten om het te willen leren.

Ik geloof persoonlijk dat het onmogelijk is om wél een kind van God te zijn en níet te bidden. Bidden is in die zin iets van een ademhaling. Je kunt niet leven zonder te ademen. We raken in een geestelijke crisis als we ons persoonlijk gebed veronachtzamen, als de 'ademhaling' niet meer functioneert.

Je kunt heel veel tijd besteden aan het vergaderen en dat doen we graag en veel, dat is echt iets van onze tijd. Vergaderen, vergaderen, ik denk wel eens: tot we bij de vaders vergaderd worden. Je kunt desnoods elke avond voor de gemeente bezig zijn. Ik hoop niet dat u dat doet, als u getrouwd bent is dat heel onverstandig ten opzichte van uw gezin, en als u alleen bent ten opzichte van uw relaties. Het is niet goed om avond aan avond voor de christelijke gemeente bezig te zijn. Je kunt gemakkelijk een uitvlucht vinden en dat toch doen. Maar het gaat fout als het persoonlijke gebed een sluitpost wordt. Dan zien de mensen je nog wel veel in allerlei ontmoetingen of bijeenkomsten, maar dan ziet God, onze hemelse Vader, ons heel wat minder in die stille binnenkamer waar Jezus het over had. Als je zo gaat leven, wordt het steeds meer buitenkant en steeds minder innerlijke overtuiging, steeds minder Godservaring. Op een zeker moment heb je niets meer te getuigen van de hoop die in je is. Dan ben je geen warme christen, geen getuigend christen meer. Als een ander dan 's wat aan je vraagt of er komt iets op je pad, dan ken je niet meer die zachte stem van de Heilige Geest, die je aangeeft: 'Ga naar deze, want die begrijpt het niet, leg het hem uit wat het wil zeggen'. O, wat is het belangrijk om uit die stille ontmoeting met God ook die zachte stem van de Geest in je leven te leren kennen en verstaan.

Stoorzenders

Ja, het kan gebeuren dat de hoop vermindert doordat die niet aangevuurd wordt door het geloof. Daar krijg je hopeloze mensen van. Ook christenen kunnen de hoop, de moed verliezen. Dat is een levensgroot gevaar dat ons allemaal bedreigt. We leven in een jachtige tijd.

Ik stond van de week met iemand te praten en op een gegeven moment kijkt hij

me aan en zegt: 'Er is iemand naar mij op zoek'. Ik denk: mensenlief, telepatie? Nu krijgen we 't helemaal! Ik ben dus een anachroon mens geworden, ik leef in een wereld waar ik niks meer van snap.

Wat is er aan de hand? Hij pakt zijn telefoontje, maar dat telefoontje gaat helemaal niet af, nee, dat beweegt tegen je heen, trrrril, trrrril, prrt, prrt. En zo merk je dan tegen je heen dat iemand je zoekt. Moet je voorstellen: je staat serieus met iemand te praten, opeens is er iemand die je zoekt en hup, telefoontje eruit en bla, bla bla... Degene waarmee je een gesprek had staat compleet voor aap. Herkent u dat? En dan ook die houding erbij? Dat is toch belachelijk. Overal zie je ze staan, wat een wereld, ongelooflijke hoeveelheden gebakken lucht volgens mij.

Maar door dat alles worden we wel zo flitsend dat we opeens (het lijkt wel een pistool, hop, zo bij de hand) waar dan ook geroepen kunnen worden. Weet je wat dat allemaal voor indruk wekt? Wij zijn belangrijk! Nu heb ik het niet over zakenlieden die bijvoorbeeld een groot huis kunnen verkopen of ik weet niet wat. Het is misschien ook heel fijn om zo bereikbaar te zijn, maar er zit zo'n gevaar aan.

Ik vertel u daar nog een leuk verhaal over, het schiet me nu ineens te binnen. Een collega van me is een groot natuurliefhebber. Op een dag neemt hij een vriend, die makelaar is, mee om te luisteren naar het burlen van de herten. Je voelt hem al aan, hè. In doodse stilte staan daar zo'n veertig, vijftig in groen gestoken natuurvrienden. Je moet dan zo gaan staan dat de herten jouw geur niet ruiken, dus in de goede windrichting. Ieder heeft de kijker op de burlende herten gericht en opeens, wat gebeurt er: 'Prrrieng', de makelaar moet een huis verkopen... Je ligt toch in een deuk!

Maar in die wereld leven wij. Het is schijnbaar nodig om overal telefoon te hebben om opgebeld te kunnen worden. Intussen nemen al die toestanden ons mee in een bepaald soort gekte waardoor we onszelf steeds belangrijker gaan vinden. Ik geloof dat het een levensgroot gevaar is, dat u en mij bedreigt.

Millenniumgebed

Nu wil ik nog even naar die tweede bede: 'Uw Koninkrijk kome'.

Dit is eigenlijk het millenniumgebed. We hebben nu tweeduizend jaar achter de rug, waarin de eerste presentie van het Koninkrijk is geweest. Maar de grote presentie wachten we nog. Het moet toch wel gek gaan als het in dit derde millennium niet gaat gebeuren. We gaan een bijzondere tijd tegemoet. Het is elke dag dichterbij dan ooit.

Dat ene regeltje 'Uw Koninkrijk kome' loopt nog door in wat er verder staat: gelijk in de hemel, alsook op de aarde. Dat het op aarde dan ook zo mag zijn als in de hemel.

Nu weten wij niet zoveel van de hemel, maar we hebben er een glimp van ontvangen door wat de apostelen in visioenen gezien hebben. Zij hebben dat opgeschreven, en daardoor weten we: in de hemel is de Here God en daar is zijn heerlijkheid die uitstraalt. Daar is grote harmonie, daar is beweging van heiligheid, daar is lof en aanbidding. Daar is een grote geestelijke kracht in de

hemel. En nu bidden wij in 'Uw Koninkrijk kome' dat die kracht ook op de aarde mag komen. Dat de aarde ervan doortrokken mag worden. Meer letterlijk staat er eigenlijk: 'komen moet het Koninkrijk van U'. Of, een beetje verder vertaald: 'dat nu eens en voorgoed Uw rijk komt, o, Here'.

Zoals ik eerder zei: dat rijk van God is aangebroken met de komst van Jezus naar de aarde. Op een zeker moment, als de Here Jezus wordt aangevallen op wie Hij is, zegt Hij Zelf: Indien Ik door de Geest Gods de boze geesten uitdrijf, dan is het Koninkrijk over u gekomen (Matt. 12:28). Hij geeft dus duidelijk te kennen dat met zijn komst en met zijn persoon de verwerkelijking van dit Koninkrijk tegenwoordig is.

'Maar', zegt iemand die goed oplet: 'de Heer is niet meer op de aarde, Hij is in de hemel'. Ja, in die gedachtegang bent u niet de enige. Er zijn nogal wat mensen die het Koninkrijk van God tot een zaak van de toekomst verklaren, een zaak van iets dat nog moet komen.

Maar in Jezus' eerste komst is het hemelse naar de aarde doorgebroken en wel in die persoon Jezus. Die Persoon wandelde en leefde daar in Galilea. Hij kreeg mensen om zich heen en Hij riep mensen tot Zich. Hij gaf hun zijn zegen en nadat Hij naar de hemel is gegaan, heeft Hij ze vervuld met de Heilige Geest. Zo is toen de beweging uit de persoon van Jezus verder gegaan in al die individuele kleine mensjes. Want daar kwam ook de Heilige Geest in wonen.

De apostel Paulus zegt: 'De Heilige Geest is in onze harten uitgestort'. Zo werkt dat bij gelovigen. Dat zegt de bijbel. Daarom krijgt dat Koninkrijk van God in de christelijke gemeente een voorlopige gestalte en wacht de volle doorwerking van Gods regering op aarde nog tot de wederkomst van Jezus Christus. Eenvoudig gezegd: het Koninkrijk van God is dat Rijk en die heerschappij over die plaats, over dat land, maar ook over die persoon, over die mens, over die ziel waar God Koning is.

Broeder Sydney Wilson zei het vroeger heel eenvoudig (en heel snel, want hij kon heel snel praten): 'Het Koninkrijk van God is dat Koninkrijk waar God Koning is'.

Dat ben ik nooit meer vergeten. Zo is het. Dat kan in je eigen leven zijn. Dat kan en dat moet ook in de gemeente zo zijn. En dat zal komen op de aarde.

In Jezus' leven was dat heel duidelijk zichtbaar. Hij deed alleen datgene waarvan Hij wist dat het van zijn Vader kwam. Op de eerste Pinksterdag worden die mensen, waaronder gewone vissers, vervuld met de Heilige Geest. De Geest wordt uitgestort en komt op de gelovigen. Die Geest wil ook in onze harten en levens wonen en werken.

Niet volmaakt, wel op weg

Ook de christelijke gemeente, de kerk van Jezus Christus in onze tijd, draagt het voorlopige karakter van het Koninkrijk Gods. Althans, zo behoort het te zijn. Want o, wat zijn we er nog ver vandaan, wat is er veel gekrakeel af en toe. En dan denk ik niet alleen aan Evangeliegemeente 'De Regenboog'. Nee, ik denk aan de kerk van Jezus Christus over het rond der aarde. Dat is in feite de presentie van

het Koninkrijk van God. Maar wat is er veel scheiding en scheuring en wat zijn we toch bezig met onze eigen dingen, ook wij. Als we eerlijk zijn, moeten we zeggen dat dat ook bij ons zo is. Dan worden we overtuigd dat het niet aangaat om met het vingertje te wijzen dat dat samen-op-weg proces zo moeilijk loopt. Ja, dat zeg ik ook wel eens, maar dan denk ik: en wij dan? Als je met één vinger naar een ander wijst, wijzen er drie naar je zelf.

En toch geloof ik, broeders en zusters, dat het werkelijk verschrikkelijk zou zijn als in deze gemeente (laat ik het nu maar alleen over 'De Regenboog' hebben) niet iets van het Rijk van God tastbaar en zichtbaar zou zijn. Het is duidelijk niet volmaakt, maar als hier in ons bezig zijn onderling en als gemeente niet iets van die liefde van God geproefd wordt, hebben we echt een probleem.

Eens, en de bijbel leert ons zeggen straks, zal dat rijk ten volle op de aarde baanbreken. Ik zeg wel eens zo: dan wordt het werk van de hemel over de aarde geschoven en dat doortrekt alles. Als een gouden draad loopt dit gebed 'Uw Koninkrijk kome' door het hele evangelie van Jezus Christus heen en verwijst naar de toestand van heil en volmaaktheid die nog zal worden geopenbaard. Jezus leert zijn volgelingen op aarde al te bidden om de komst van zijn Koninkrijk. Wanneer we dat doen, zijn we ook betrokken bij die komst. Naast het erom bidden leert Jezus ons ook om zo te leven dat wij die komst niet in de weg zullen staan.

Deze preek heeft niet alleen te maken met de verre toekomst. Maar die toekomst van het Koninkrijk van God heeft alles te maken met handen en voeten geven aan het leven van Jezus Christus, hier en nu. Als je bidt: 'Uw Koninkrijk kome', dan bid je daarmee dat je de komst van dat rijk niet zelf in de weg zult staan. Mag ik het eens op een andere manier zeggen? Wie om de komst van het Koninkrijk bidt, die bidt zichzelf van de troon. Die wil niet meer heersen, maar dienen. Die wil niet meer nemen, maar geven. Die wil niet meer de baas spelen, maar is dankbaar dat hij een dienstknecht van Jezus Christus mag zijn. Ik zei: niet meer de baas spelen. Heb je dan geen bazen meer? Natuurlijk heb je ook in het Koninkrijk van God onderscheid, net als in de mensenwereld, zelfs als in de engelenwereld. Maar je hoeft niet meer zo nodig de eerste te zijn, haantje de voorste.

Maranatha

Eigenlijk is 'Uw Koninkrijk kome' een geweldig gebed van toewijding en van overgave. Ik zou dit willen verklaren tot het millenniumgebed: Uw Koninkrijk kome, zoals in de hemel, zo ook op de aarde. Dat is overgave, dat is toewijding. Heer, het is uw Koningschap, U bent Koning over mijn leven, over mijn lichaam, over mijn gevoelens, over mijn huis, over mijn gezin, over mijn geld, over mijn denken, over mijn doen en over mijn laten. Ik geloof werkelijk, als je zo dit gebed in het onze Vader leert bidden, dat het je handelen verandert.

Weet u, de komst van Gods rijk betekent crisis. Als je dit gebed gaat bidden, dan bid je crisis. Het christelijk leven is geen softe bedoening. En weet je waarom

niet? Jezus kwam op aarde als de mensenzoon onder ons, om onze zonden te dragen en aan het kruis voor ons te sterven. Maar Jezus komt op aarde, nu al door Zijn Geest in ons, en straks Zelf op de wolken als de Overwinnaar. Als Hij in ons komt wonen door de Heilige Geest en als Hij straks op de wolken terugkomt, dan brengt dat de ondergang mee van alles wat zich tegen deze Koning verzet. Wat en wie weigert om Hem gehoor te geven, verliest.

Toch overwint eens de genade
en maakt een einde aan hun macht.
Dan overwint de Heer het kwade
en wordt de strijd des doods volbracht.
De wereld treedt dan in 's Vaders licht,
verheerlijkt voor zijn aangezicht.

Als je nadenkt over de komst van Jezus, en dat door zijn presentie de heerlijkheid van de hemel meer over de aarde schuift, machtig, dan leer je bidden: Kome uw heerschappij, Here. Als ik de krant lees en als ik hoor wat er gaande is, dan leer ik bidden: Kome uw heerschappij, Here. O, Here Jezus, dat uw liefde en uw barmhartigheid het voor het zeggen krijgen. Nu al in ons hart, in onze gemeente en straks op de gehele aarde. Zoals in de hemel, zo ook op de aarde. Uw Koninkrijk kome.

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede,
gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want Uwer is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in der eeuwigheid.

Amen

4. Overwegingen bij het persoonlijke gebed

- Bidden is zoveel als ons hele wezen, leven en persoonlijkheid, teruggeven aan God en Hem het roer van ons leven in handen geven. Bidden is vertrouwen hebben en tegen God als hemelse Vader zeggen: 'Hier ben ik, Here, leer mij Uw genade kennen om Uw wil te doen.'
- Het gebed is een ontmoeting die ons diepe gevoelsleven voedt. Het is aanwezigheid en gemeenschap. Het geheim van het christenleven is gelegen in het weet hebben van die omarming van God waarin we ons door geloof in Jezus van schuld bevrijd weten en bemind. In het diepste van onszelf is een kwetsbaar hart, het kind in ons, dat er naar verlangt erkend en bemind te worden. Het stille gebed tot God, gevoed door het lezen van de bijbel, voedt deze diepe lagen in onze persoonlijkheid. Gebed is noodzakelijk voedsel voor elke christen.
- Bidden is een zaak van geduld. Wij mogen leren profiteren van de ogenblikken die schijnbaar verloren tijd zijn, om ze te benutten voor ontspanning en rust en om daarin de aan-wezigheid van God terug te vinden, zodat we ons als een kind over Hem mogen verwonderen. Ook in een onverwacht rustig ogenblik kunnen we beleven dat God er altijd voor ons is.
- Gebed, afzondering en bezinning lijken ervaringen die behoorden bij een voorbije wereld. Niets is echter minder waar. De jacht en haast van onze tijd is ongemerkt vervuld geraakt van lucht en leegheid, die zich overigens voordoet als van het grootste belang. Er is sprake van een diabolische vertekening: wat vol lijkt, blijkt hol te zijn. Velen leven uit de stimulans van het huidige ogenblik en verliezen uit het oog waar het in het leven werkelijk om gaat. We raken soms zonder het te beseffen in een verkeerd soort afhankelijkheid, namelijk van het moderne levensgevoel en -ritme. Die binding wordt verbroken door tijd te nemen voor onszelf, alleen te zijn met onze hemelse Vader en te bidden over wat we uit Zijn Woord lezen, ook in relatie tot ons dagelijks leven. Je uitspreken voor Gods aangezicht is van alle tijden.
- Het gebed is behalve een innerlijke handeling ook een houding, een gesteldheid van vertrouwen in onze hemelse Vader, waarbij we Zijn wil zoeken en proberen voor onze broeders en zusters een teken van Gods liefde te zijn. Bidden gaat met werken samen!
- Denk niet dat de zaken waarmee je bezig bent eronder zullen lijden als jij je een tijdje terugtrekt om te bidden. Een vermeerdering van je persoonlijke liefde tot God zal zeker geen vermindering inhouden van de kwaliteit van je inzet en van de liefde die je aan de mensen om je heen uitdraagt! Integendeel, omgang met God sterkt de omgang met mens en schepping.

- Het is van belang een goed evenwicht te vinden tussen een zekere afzondering en het leven in de drukke mensengemeenschap. Om harmonieus met anderen te kunnen samenleven, moet je leren jezelf te aanvaarden, open te worden door bevestiging, zelf te bestaan en in staat zijn om liefde te ontvangen en uit te dragen. Alleen kunnen zijn is mijns inziens onontbeerlijk voor een evenwichtig leven met elkaar. In de afzondering neem je afstand en kan je opeens ontdekken hoe dicht je bij de ander staat. Afzondering en gemeenschap hebben elkaar nodig, zoals een cirkel een middelpunt nodig heeft. Zo heeft een gelovige ook het gebed nodig!

5. Hoe zullen wij behouden worden?

De twee preken die aan deze preek vooraf gingen waren allebei gemeente-opbouwende preken. Maar nu weet ik (en dat weet u natuurlijk ook) dat er in onze samenkomsten mensen komen, die van zichzelf niet zeker zijn of zij behouden zijn, of ze wel een kind van God zijn. Eenvoudigweg omdat hun dat nooit duidelijk gepredikt is of omdat ze zo af en toe 's in een kerk komen. Dat zijn mensen die twifelen. Ze hebben het ooit wel eens gehoord, maar zijn daar nog niet bewust op ingegaan. Of ze twifelen omdat ze het niet zeker meer weten. Vandaar de titel van deze preek. Ik zie dit wat ik nu aan u doorgeef dan ook als een hartenkreet, een cri de coeur.

Hoe zullen wij dan behouden worden? Misschien hoort u, hoor jij wel bij die mensen die twifelen over hun behoud. Misschien heb je het ooit wel eens met potlood in je levensschrift geschreven en weet je het nu niet meer zo goed. Misschien dat de inkt van deze prediking je er toe mag brengen om die letters nog maar eens met inkt over te schrijven, zodat je het weer goed kan zien. Als je het niet meer weet, dan is het geen probleem om opnieuw op de uitnodiging van het Woord in te gaan, en opnieuw tot God te gaan.

Laten we met elkaar lezen de bekende verzen uit de mond van de Here Jezus Zelf in Joh. 3:14-21 (tekst voor de prediking: vers 16 en 17).

En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft...

Daar stop ik even. Kent u die geschiedenis? Het volk Israël was door God bevrijd van de onderdrukking in Egypte, en onder leiding van Mozes de woestijn in gegaan. Daar ontstaat echter een grote ontevredenheid bij het volk: en maar murmureren en maar tobben en maar opstaan tegen Mozes, de man van God. Uiteindelijk straft God het volk. Een van die straffen is dat er slangen komen. Heel veel mensen, duizenden, worden gebeten door de slangen en sterven. Dan roept Mozes tot God: Hoe moet dit toch? God zegt dan: Hef een slang omhoog en ieder, die naar die slang kijkt, zal leven. Nu kunnen er Israëlieten geweest zijn, die in hun tent gingen zitten bidden, maar God heeft gezegd: ieder die naar die slang *kijkt* zal leven. En zo gebeurde het.

In het gedeelte dat we gaan lezen, is Jezus in gesprek met Nicodemus. Als deze vraagt hoe dat nou zit met de wedergeboorte, antwoordt Jezus:

En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet ook de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een ieder, die gelooft, in Hem eeuwig leven hebbe.

Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeu-

wig leven hebbe.

Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde.

Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet gelooft, is reeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon van God.

Dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen de duisternis liever gehad hebben dan het licht, want hun werken waren boos. (Hierover schrijf ik ook in de studie).

Want een ieder, die kwaad bedrijft, haat het licht, en gaat niet tot het licht, opdat zijn werken niet aan de dag komen; maar wie de waarheid doet, gaat tot het licht, opdat van zijn werken blijke dat zij in God verricht zijn.

Joh. 3:14-21

Dit zijn dus woorden van Jezus, die spreekt tegen Nicodemus.

In Handelingen 16 lezen we over Paulus die antwoord geeft op de vraag van de gevangenebewaarder. Paulus en Silas (degenen die de bijbel kennen weten van deze geschiedenis) zijn uiteindelijk op het getuigenis van het prediken van het evangelie in de naam van Jezus in de gevangenis geworpen. Dan komt daar een geweldige aardbeving, zodat de grondvesten van de gevangenis schudden en alle deuren opengaan. Paulus en Silas zijn niet gevluht, de gevangenebewaarder treft hen daar gewoon aan. Dan komt die gevangenebewaarder naar hen toe en dan staat er:

En hij leidde hen naar buiten en zeide: Heren, wat moet ik doen om behouden te worden?

En zij zeiden: Stel uw vertrouwen op de Here Jezus en gij zult behouden worden, gij en uw huis.

En zij spraken het woord Gods tot hem in tegenwoordigheid van allen, die in zijn huis waren. En in datzelfde uur van de nacht nam hij hen mede om hun striemen af te wassen, en hij liet zichzelf en al de zijnen terstond dopen; en hij bracht hen naar boven in zijn huis en richtte een tafel aan, en hij verheugde zich, dat hij met zijn gehele huis tot het geloof in God gekomen was.

Handelingen 16:30-34

Wat een geweldige, indrukwekkende gebeurtenis in het leven van die gevangenebewaarder!

Het leven van Paulus gaat verder en dan schrijft hij op een zeker moment een brief aan de Romeinen. En wat er in Rome ook allemaal voor filosofieën zijn, wat er ook aan grote gedachten en wereldschokkende toestanden verkondigd wordt, Paulus zegt:

Want ik schaam mij het evangelie niet; want het is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die gelooft, eerst voor de Jood, maar ook voor de Griek.

Want gerechtigheid Gods wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, gelijk geschreven staat: De rechtvaardige zal uit geloof leven.

Heil, een kernwoord

Het gaat dus over het heil, over de behoudenis. De bedoeling van deze preek is: tot heil des volks. Ja, dat is wel mooi gezegd, maar ik denk dat zeker de jongeren zich bij begrippen als heil en behoudenis eigenlijk heel weinig voor kunnen stellen. Waar gaat het over? Het is 'tale Kanaäns'. Zo praat je niet met elkaar: 'Hoe is het met je behoudenis?' Tale Kanaäns! En weet je wat we dan doen (want in zo'n tijd leven we): afhaken, zappen! Maar ja, ik heb geen ander programma. Misschien hebt u wel een andere knop... In uw gedachten kan dat: een twee hop, even over, aan mijn vriendin denken, het examen, het werk... Om dat nu voor te zijn, wil ik proberen uit te leggen wat dat oerbijbelse woord 'heil' betekent. Want het gaat hier om een bijbels kernbegrip. Heil heeft alles te maken met het gemeente van Jezus Christus zijn. Christen zijn is verbonden met heil, dat kan niet worden losgemaakt, het is een eenheid.

Wij kennen dit woord heil (misschien zonder dat wij er veel bij stil staan) in bepaalde uitdrukkingen die we soms wél eens gebruiken. De ouderen onder ons zouden je rond de jaarwisseling veel heil en zegen kunnen toewensen. Jongeren doen dat niet zo, maar oudere mensen hoor je dan zeggen: Veel heil en zegen in 't nieuwe jaar. Een ander voorbeeld: als je nu doodmoe bent, dan is rust nemen heilzaam om niet overspannen te worden. En als je flink in de problemen zit, ben je soms genoodzaakt om je heil ergens anders te zoeken. Waar gaat het dus om bij heil en behoudenis? Heil roept de gedachte op van helen, heel maken, genezen. Het woord dat in het Nieuwe Testament (dus in het Grieks) wordt gebruikt voor heil komt van een woord dat 'gezond' betekent. Daarover gaat het dus: genezen, herstellen. Ook nog iets sterker...verlost worden uit een levensgevaarlijke situatie.

Een van de betekenissen van het woord heil, van dat bijbelse begrip, is dus herstellen, genezen. Kijk, dan komt het wel wat dichterbij, want wij leven in een tijd waarin gezondheid en de zorg voor je lichaam een geweldige vlucht heeft genomen. Mijn moeder heeft vroeger in een drogisterij gestaan, de winkel van haar vader. Ze heeft wel eens verteld hoeveel (eigenlijk moet ik zeggen hoe weinig) spulletjes ze hadden. U moet bedenken dat het oorlogstijd was; van alles was er maar heel weinig. En dan moet je nu eens zien... Het is ook geen drogist meer, het heet nu een parfumerie. Wat wordt er niet een gelegenheid gegeven aan ons lichaam om zich wel te bevinden. O, die gezondheid... En het is natuurlijk waar, gezondheid is een groot goed. Het is een trend in onze tijd om na te denken over je gezondheid en bezig te zijn met een lang leven. Dat heeft ook alles te maken met het new age tijdperk waarin wij leven.

Weet je wie er het meest verlangen naar gezondheid? Dat zijn de mensen die ziek zijn en pijn lijden. Pas als je pijnlijk geconfronteerd wordt met je lichaam, bemerk je hoe het in elkaar steekt. Vraag het maar eens aan een huisarts of zijn

assistente. Voor het minste of geringste gaan we naar de dokter en deze moet gauw medicijnen geven, want we hebben geen tijd om uit te zieken. Als je vroeger griep had, ging je naar bed, onder de wol. Nu hebben we daar geen tijd meer voor.

Maar zo druk als veel mensen zich maken over hun lichamelijke gezondheid, zo gemakkelijk leven de meesten heen langs de innerlijke Heelmeester. Jezus Christus wordt in de bijbel Heiland genoemd, Heelmaker. Van Hem weten we uit de bijbel dat Hij is gekomen om onze grootste en meest levensbedreigende ziekte te genezen.

Dodelijk virus

Wat is die alles ondermijnende bacterie? Wat is dat fnuikende virus waar we allemaal door zijn aangetast? Wel, de bijbel maakt vanaf de eerste bladzijden bekend dat wij ons levensdoel missen door de zonde. Dat is het woord dat in de bijbel wordt gebruikt: zonde. Diep in ons zit een soort innerlijke DNA-fout die bij elk mens er voor zorgt dat we altijd maar onze eigen wil willen doen. We weten uit de bijbel dat het al bij Adam en Eva, de eerste mensen die op aarde leefden, is misgegaan. De zonde is in hun leven gekomen en vanaf die tijd is het een erfelijk probleem. Wij zijn erfelijk belast met een vreemde eigenschap en dat is deze: zonder God willen leven. Het liefst willen wij onze eigen God zijn, alles zelf doen. Je ziet het bij heel kleine kinderen al, hoe lief ze ook zijn. Uiteindelijk komt er een moment dat ze het speelgoed niet willen delen: 'Ikke zelf!' En dat 'ikke, ikke' zit bij ons allemaal. Als je wat ouder wordt, is dat niet meer zo zichtbaar aan de buitenkant, het treedt minder vaak op, het is wat gepolijst. Een keurig pak aan, een vriendelijke glimlach... Maar je moet jezelf eens zien in een benarde situatie. Je moet mijzelf eens zien in een crisis, als het er echt om gaat: die ander of ik... Here, help toch...

Wij dragen een opstandig kwaad in ons om. Bij de een openbaart zich dat meer dan bij de ander. Je hebt ontzettend lastige mensen, nee, natuurlijk niet in 'De Regenboog'... Maar, werkelijk waar, je hebt ongelooflijk moeilijke mensen. Misschien ben je er wel eens een tegen gekomen, zodat je bij jezelf verzuchtte: daar is niet mee te leven, daar is niet mee om te gaan. Maar hoe ben jezelf? O, prima, prima, met mij gaat het goed! Nou, al heeft de één een vriendelijker karakter dan de ander, het zit in ons allemaal. Het is een soort duisternis in je hart, een kwade kracht van jongs af aan.

Waar ging het mis? In Genesis. Daar lees je over in de bijbel. In de bijbel lees je heel veel over die afwijking in onze menselijke natuur waar we allemaal op de een of andere manier last van hebben. Als iemand van u zegt: ik heb geen last van mijn zonden en ik weet nu niet waarover u praat, dan nodig ik u uit om daarover eens verder te praten. Ik kan me niet voorstellen dat het dan druk wordt.

Beseffen we hoe diep dat in ons zit? Die zonde, die rebellie tegenover wat God wil, maar ook het verbreken van relaties, het eerst voor jezelf willen zorgen, dat

ikke, ikke, het overtreden van de goede dingen, de geboden van God naast je neerleggen, je eigen weg uitstippelen. Pas als we ons realiseren dat deze dingen ons van een liefhebbende Vader gescheiden houden, pas als we erkennen dat we zonder God verloren zijn, dat we niet tot ons doel komen en dat het niks met ons wordt, pas dan komen we tot het thema van deze preek: hoe kan *ik* behouden worden. Dat is een soort heilsegoïsme. Je moet altijd aan een ander denken, maar je eigen behoud is van groot belang. Dat is een soort heilsegoïsme waarvan ik geloof dat het bijbels te staven is. Dat je zegt: hoe kan *ik* nu behouden worden? Misschien denk je wel: het is geweldig dat er zoveel mensen behouden zijn en weten van hun redding en verlossing in de Heer, maar ik... En pas wanneer je nu iets van die zonden merkt, van die opstand en die weerstand, van dat gebrokene, dat fnuikende in je eigen leven waar je maar niet van af komt, pas dan kom je open om de vraag te stellen: hoe moet ik dan gezond worden, gered worden?

Los van God

Nee, ik kan u die overtuiging niet geven dat de zonde het grootste probleem van de mens is. Ik kan u ook de kracht van Gods toorn over de zonde niet echt duidelijk maken. Er zijn predikers die daar heel veel tijd aan besteden en als het in hun preek over de zonde gaat, op het gemoed werken. Die zo op je in spreken dat je gevoel geraakt wordt, zodat je er iets van gaat zien. Dat is een goede zaak, maar het is God Zelf die jou van binnen kan overtuigen hoe het met een mens gesteld is zonder Hem. Dat bewerkt God door de bijbel en door de Heilige Geest, die dat aan ons openbaart. Als u daar meer over wilt weten, moet u ook de studie lezen die daar dieper op ingaat.

God werkt in harten van mensen. Daarom heb ik uit Johannes 3 niet alleen die mooie woorden uit vers 16 en 17 gelezen (alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij zijn Zoon gegeven heeft), maar daarom heb ik ook gelezen dat iemand die niet in Jezus gelooft, reeds geoordeeld is. Die draagt de toorn van God over zijn zonden zelf. Dat is nu ongelovig doorgaan: de toorn van God over je zondeleven zelf dragen. Wie niet gelooft in het heil, de redding en de genezing die in Jezus Christus is, wie niet gelooft in de naam van de eniggeboren Zoon van God, die is dus reeds veroordeeld. Dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen de duisternis liever gehad hebben dan het licht (Joh.3:19)

Eigenlijk zou ik hier moeten stoppen, want dit is verschrikkelijk wat ik nu zeg. Wat een verdriet. Misschien heb je dat zelf nog niet eens zo in de gaten. Maar wat is dit erg: gescheiden van God leven. Los van God, dat is het ergste wat een mens kan overkomen en wat de mens is overkomen. En het is niet alleen over hem heen gekomen, maar hij heeft daar zelf daad in gehad. Los van God geraakt, gescheiden van God, een kloof die niet te overbruggen is. Dan leef je als een verloren zoon of als een verloren dochter in een ver, vreemd land. Dan ben je vervreemd geraakt van een liefhebbende vader. Dan kom je als mens niet thuis,

en niet uit de verf.

De kloof overbrugd

Bij Pascal heb ik eens een beschrijving gelezen van een mens die leeft zonder een verzoende relatie met God. Hij schrijft: dan heb je een gat in je leven in de vorm van God. Dat is natuurlijk een manier om iets uit te drukken, maar Pascal wil daarmee zeggen: dan ben je niet compleet. Je bent niet *heel* als je geen relatie met God hebt. Uit onszelf kunnen we dat wel vergeten. Misschien heb je wel eens geprobeerd om in je eigen kracht je eigen moeite te overwinnen, maar dat is niet te doen. Het is zoiets als jezelf aan je haren optrekken uit een moeras, dat werkt niet. Er moet hulp van buiten komen. Wij zijn niet in staat om onze eigen gebrokenheid te herstellen. Het bijzondere van het christelijk geloof is nu dat de oplossing voor de onherstelbare schade die de zonde heeft aangebracht ons wordt aangeboden en wel door God Zelf. De Here God heeft gezien dat zijn schepsel, de mens, die eigen baasje is geworden is, die op zichzelf is gegaan, het niet redt en dan zendt Hij een Redder, God Zelf.

Daarover heeft Johannes die prachtige woorden geschreven: 'Alzo lief heeft God de kosmos, de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft'. Dus, om het in de woorden van Johannes te zeggen: Jezus Christus is het medicijn tegen de slangenbeet uit Genesis. Daar, aan het kruis, is Hij verhoogd. Jezus Christus heeft de kloof, die door de zonde tussen God en mensen gekomen is, overbrugd. Hij is de brug en heeft de straf, de toorn op de zonden en de overtredingen, Zelf gedragen. Hij is in onze plaats gaan staan, opdat wij zouden leven.

Als wij willen nadenken over die vraag: hoe zullen wij dan behouden worden, dan moeten we leren om de weg van het Woord te gaan. Ik zou niemand iets anders kunnen aanraden over deze innerlijke diepe dingen dan de bijbel te pakken en deze dingen te lezen. Het gaat om de weg van het Woord en het Woord zet in bij de liefde van God. Daar begint ons heil.

Mag ik eens proberen om het wat anders te zeggen: het probleem van de zonde begon in ons hart en de oplossing voor onze zaligheid begon in Gods hart. Hij heeft al voor ons gezorgd toen wij er nog niet eens waren, toen onze vaders en moeders er nog niet eens waren. Hij heeft al aan jou in liefde gedacht nog voor je er was. God heeft een plan, God heeft een bedoeling en een gedachte over jou. En de gedachte van God over jouw leven is regelrecht verbonden met zijn Zoon, met het meest geliefde dat Hij heeft. God denkt over jou, weet je hoe? Door zijn Zoon, in zijn Jezus. Om jou te redden van dat altijd van Hem gescheiden leven. Om jou te redden van dat komende eschatologische oordeel, waarin je (als je niet bekleed bent met die redding van Christus) voor je eigen zonden staat en geoordeeld zult worden. Laat dit voor ieder nu toch helder en duidelijk zijn: om niet voor altijd ons levensdoel te missen, ligt onze redding, ons heil, onze zaligheid, onze genezing, ons geluk in het hart van God.

In één zin vat Johannes het samen, het is het evangelie in het evangelie als hij zegt: Zo oneindig lief heeft God die van Hem vervreemde mensenwereld, dat Hij langs de weg van het zenden van zijn Zoon jouw leven wil redden. God heeft gedachten van liefde over u, over jou. Het evangelie is daarin zeer duidelijk. God wil dat iedereen gered wordt, behouden wordt. Het staat letterlijk zo in de bijbel. Hij heeft er in zijn weergaloze liefde alles voor gedaan dat mensen niet zonder Hem blijven leven en zo door hun eigen zonden verloren gaan.

Wie kan Zijn liefde weerstaan?

Het evangelie is hierin echter even duidelijk: niet iedereen wordt gered. Toch gaf God wel het liefste, het kostbaarste dat Hij had: zijn Zoon. Jezus Christus is die weg gegaan, Hij kwam naar de aarde en droeg het kruis, het oordeel van God over onze zonden. Hij is daar gaan staan waar wij anders zouden moeten staan: onder het oordeel van God. Hij heeft dat gedragen en in zijn opstanding uit de dood is Hij voor ons de weg tot God geworden, de enige weg, zegt de bijbel. Om dat aan ons hart zo duidelijk mogelijk te maken, beschrijft de bijbel ons Jezus op vele manieren, manieren die iets aangeven over die unieke relatie tussen God en de mensen.

De bijbel laat zien: Jezus is de Geneesheer van de zondeziekte. Jezus is de Redder van mensen die wegzakken in hun eigen moeras. Jezus is de Weg voor hen die dwalen en als een schaap met de horens in het prikkeldraad vastzitten. Jezus is het Leven voor sterfelijke, aan de tijd gebonden mensen. Jezus is de Heiland, de Heler voor wie stuk zit.

Over dat behouden worden, gered worden wil ik nog het volgende zeggen. Denk eens aan de oorlogstijd. De meesten van ons hebben die tijd niet meegemaakt. Ook ik niet, ik ben van 1947, maar ik heb er wel veel over gelezen. Die oorlogstijd was een bijzondere tijd in deze zin: wij werden overheerst door een vreemde macht. Wanneer je dan gered wordt, ook als land, als Nederland, dan zit je niet langer gevangen. Je zit niet langer in de klem, je bent bevrijd! En dan moet je als land en ook als mens weer leren leven naar die bevrijding.

Het is zoals indertijd met de slavernij. Stel je eens voor dat je als slaaf heel vaak en heel lang met een ketting aan een paal hebt gestaan. Als er dan bevrijding komt, zou je als slaaf geneigd zijn om bij die paal te blijven staan, maar dan is daar het leven van de vrijheid en daar moet je in leren leven. Dat geldt ook voor een christen: leren leven in de vrijheid waarin Christus je heeft gesteld.

Jezus Christus is gekomen om door zijn leven en sterven en in de opstanding uit de doden ons uit de greep van de machten te bevrijden. De machten van de angst, van de zonde en van de dood en wat er allemaal uit voort vloeit. Drugs, drank, seks, noem maar op. Waar zijn mensen niet aan verslaafd?

En nu is het geweldig dat het evangelie zegt: ook al ben je in de greep van de machten, er is er Eén gekomen, Jezus Christus, om je daarvan te bevrijden! Hal-leluja!

De naam Jezus betekent: God redt. Hij kwam, zodat wij in relatie met de levende en liefhebbende God kunnen komen. Mag ik het eens zo zeggen: God heeft voor

jou al gekozen. Hij heeft in liefde er voor gekozen om jou, sterfelijk mens, eeuwig bij Zich te hebben. En Hij gaf in die liefde zijn eeuwige Zoon. Wat doe jij?

'Opdat een ieder die in Hem gelooft, eeuwig leven hebbe'. De bijbel zegt: het eeuwige leven is er voor ieder, die de aan het kruis verhoogde Christus als Gods redder voor zijn of voor haar zonde ziet. Eeuwig leven, dat is het leven van het Godsrijk. Dat leven komt in je doordat de Heilige Geest in je komt wonen. Kijk, en hier begint nu de grote scheiding. Dit aanbod van genade, van Gods liefde, om door geloof en vertrouwen in de Zoon van God gered te worden, wordt nu, wonderlijk genoeg, in onze handen gelegd. Je kunt het aannemen en je kunt het verwerpen. Wie meent gezond te zijn heeft geen Heelmeester nodig.

Ik heb een brief gelezen van een mevrouw, die schreef aan Billy Graham. Ik vond het een afschuwelijke brief. Ik heb nog even gedacht om hem voor te lezen, maar ik doe het niet, want het is zo erg. Deze mevrouw schreef aan Billy Graham dat hij een vreselijke preek gehouden had. In die preek werd gesproken over de zonde. Die mevrouw schreef: U wilt mij iets aanpraten wat ik niet heb en wat ik niet ken. En dan neemt zij het Billy Graham kwalijk dat hij wilde duidelijk maken, dat wat zij niet voelt er wel is. De mevrouw eindigde heel vervelend in die brief. Inderdaad, hier begint een scheiding. Als je denkt dat je gezond bent, dan neem je het aanbod van dit medicijn, van deze Heelmeester niet aan. Hier heb je de twee wegen waar Jezus over sprak, de smalle en de brede. We zijn allemaal op die brede, maar hoe kom je op die smalle? Verloren gaan of gered worden, daarover gaat het.

Persoonlijk antwoorden

Er zijn verschillen in het gaan op de brede weg. Je kunt ongelovig zijn, of ongehoorzaam, of helemaal niet op het evangelie reageren. Je kunt ook trots langs het evangelie heen leven en de prediker maar laten praten. De prediker kan zich dan voelen als een roepende in de woestijn, maar hij stelt wel de boodschap van het heil in het midden. Dat is de ene kant.

De andere is: gehoorzaam worden in het geloof. Ik zeg niet: in geloof ja zeggen. Want daartussen zit een wereld van verschil; tussen ons hoofd en ons hart. Want ons hart bestuurt ons handelen. En dit is de langste afstand voor een mens, dit kleine stukje, nog geen halve meter.

Je kunt mijn preek perfect beamen en zeggen: Heb ik dit al eens eerder zo gehoord, of niet? Het gaat er niet (alleen) om of wij het gehoord hebben, maar de vraag is: kan God aan jou zijn liefde, zijn genade, zijn Zoon kwijt? Neem jij Jezus als je Heiland uit Gods vaderhand aan? Niet alleen verstandelijk, zoals ik zei, maar in een persoonlijke, durende overgave. Niet alleen *de* Redder, dat wisten we, dat wordt vaker gepredikt in Evangeliegemeente 'De Regenboog': Jezus is *de* Redder van de wereld, maar is Hij ook *mijn* redder geworden? Zoals Petrus het zegt in die prachtige belijdenis: mijn Here en mijn God! Daar draait het om. Wil toch Jezus Christus aannemen als uw persoonlijke Verlosser! Als u niet weet of u behouden bent, dan zeg ik: laat u behouden uit dit verkeerde, zondigende

mensengeslacht, dat leeft zonder God. Want alleen zo zullen we ook werkelijk behouden worden. Ja, daar is ook nog veel over te zeggen: behouden zijn of behouden worden. Maar ik heb mijn best gedaan om daar in de studie wat van te zeggen.

Dit had ik nu zo op mijn hart om in de gemeente neer te leggen. Dan begin ik altijd met 'gemeente van onze Here Jezus Christus', en dan ga ik even verder en dan zeg ik: 'broeders en zusters, jonge mensen en vrienden'. Want er zijn altijd gasten onder ons die geen antwoord weten te geven op die vraag: hoe zullen wij dan behouden worden? Deze preek was een hartenkreet. Ik heb daarin gewezen op Jezus Christus alleen, de weg tot behoud voor een ieder die het gelooft. Wijd je daaraan toe, aan die weg. Dan word je een mens van de Weg, van Jezus.

6. De enige weg tot behoud

Verloren gaan of gered worden ?

In verreweg de meeste teksten van het Nieuwe Testament waarin het woord 'behouden' wordt gebruikt heeft het betrekking op de redding in het komende eindoordeel van God. De apostel Johannes maakt in zijn evangelie duidelijk dat de donkere keerzijde van Gods heilsdaad in het zenden van zijn Zoon zoiets als een oordeel is (Joh.3:19). De blijde boodschap van redding en verlossing is door hem eerder genoemd: God zond zijn Zoon niet naar deze wereld om haar te veroordelen, maar om haar te redden (Joh.3:17). Dat is de basis van het behoud. Het uitgangspunt voor de redding is Gods liefde. Maar zonder die reddende liefde zou de mens het dan ook niet redden! Want de bijbel openbaart ook dat vanaf de zondeval (Gen. 3) de mensen de duisternis van de zonde liever gehad hebben dan het licht. Dat was ook wel begrijpelijk want hun werken waren boos. En dat wil niemand weten, dus wordt het licht van God gemeden!

In het bijzonder in de komst en het leven van Jezus ging het Licht van God over de wereld op. Als het ware Licht ontmaskerde Hij de slechte aard van de mensen. Het gevolg daarvan was dat de bedrivers van het kwaad van Jezus al helemaal niets moesten hebben. Zij kwamen niet 'tot het Licht', hetgeen zoveel wil zeggen dat zij niet in Hem geloofden (Joh. 3:22). Op deze wijze gebeurt dat nog. De mensen blijven in hun zonde en de toorn van God over hun zonden blijft op hen rusten, waardoor mensen verloren zijn en gaan. Wie niet in de door God voorgestelde Redder gelooft, die is al veroordeeld (Joh.3:18). Iemand die Jezus als de enige weg tot behoud bewust afwijst, die is om zijn ongeloof al aan het oordeel van God vervallen (vgl. Joh.12:48). Op de dag van het grote eindgericht zal Jezus als de Zoon des mensen dat alleen maar bevestigen (1 Joh.4:17, zie ook Joh.5:27,29). Eigenlijk haalt een ongelovige het oordeel van God zich zelf op de hals, want hij gelooft niet in de naam van de Zoon van God, zoals die door Hem als Behouder is voorgesteld. Het was God erom begonnen de mensen voor de kwade mogelijkheid van het verderf, van het gericht (Joh.3:18,36) te bewaren. Maar dat houdt dan wel in, dat men in de Zoon zou moeten geloven. Beslissend voor het eeuwige behoud is dus of een mens al dan niet in Jezus als de eniggeboren Zoon van God, de Redder van de wereld, gelooft. Wie in Hem gelooft en zo het vertrouwen op Jezus en zijn werk ten behoeve van de wereld stelt, die heeft in Hem al het eeuwige leven (Joh.3:15,36; vgl. 6:47). Zo is er geen veroordeling voor hen die in Christus Jezus zijn. Zij zijn bevrijd van de macht van de zonde, vrij van de veroordeling tot de eeuwige straf en vrij van het ondergaan van de toorn van God (Rom.8:1; zie echter ook Rom.2:6-8, 14:10 en 1Cor.4:4,5).

Behouden door geloof

Samenvattend zou ik willen zeggen: het geloof in de Here Jezus Christus is een absoluut vereiste om behouden te worden. Een andere manier om tot God te naderen dan door Zijn Zoon ken ik niet. De genade van God komt alleen door Jezus Christus tot ons. Dat wil voor ons zoveel zeggen dat een mens zich bewust zal moeten worden van zijn zonden en zijn verlorenheid. Voor vergeving van zonden en redding van de toorn van God moet hij of zij zich wenden tot Jezus Christus. Op Hem alleen moeten we ons geloof stellen en Hem in vol vertrouwen aanvaarden als onze van God gezonden Redder. Het heerlijke van het evangelie is nu dat wie zijn vertrouwen op Jezus stelt nooit bedrogen zal uitkomen. Daarin gaat het niet om een grote hoeveelheid geloof, maar om de echtheid en de eenvoud, de waarheid van dat geloof. Jezus zegt heel duidelijk: 'Wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. Want dit is de wil van mijn Vader, dat een ieder, die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, eeuwig leven hebbe ...' (Joh,6:37,40). Hoe de Here de werken oordeelt van hen die het evangelie nooit gehoord hebben is niet onze zaak (Rom.2:12-16).

Grond om op te bouwen

'Want de Zoon des mensen is gekomen om het verlorene te behouden'
(Matth.18:11).

Jezus zegt: 'Ik ben de deur; als iemand door Mij binnenkomt, zal hij behouden worden' (Joh.10:9).

'En het zal zijn, dat al wie de naam des Heren aanroept, behouden zal worden'
(Hand.2:21; vgl. Rom.10:13).

'En de behoudenis is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden'
(Hand.4:12).

'Deze (Petrus) zal woorden tot u spreken, waardoor gij en uw gehele huis behouden zult worden' (Hand.11:14).

'Heren, wat moet ik doen om behouden te worden? En zij zeiden: Stel uw vertrouwen op de Here Jezus en gij zult behouden worden, gij en uw huis'
(Hand.16:30,31).

'Want ik schaam mij het evangelie niet; want het is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die gelooft, ...' (Rom.1:16).

'Thans door zijn bloed gerechtvaardigd, zullen wij door Hem behouden worden van de toorn' (Rom.5:9). Hier gaat het dus om het gered worden uit de komende toorn (1Thess.1:10), als iets dat nog moet gebeuren: wij *zullen* in het eindoordeel gered worden.

'Want in die hoop zijn wij behouden' (Rom.8:24). Hier gaat het om de zekerheid van de behoudenis die in dit leven al het deel is van allen, die geloven: wij *zijn* behouden. Het gered worden is hier en nu al een werkelijkheid en tegelijk is het een nog niet vervulde belofte.

'Want indien gij met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult gij behouden worden' (Rom.10:9).

'Ik maak u bekend, broeder, het evangelie dat ik u verkondigd heb, dat gij ook ontvangen hebt, waarin gij ook staat, waardoor gij ook behouden wordt,...' (1Cor.15:2).

'God echter, die rijk is aan erbarming, heeft, om zijn grote liefde, waarmee Hij ons heeft liefgehad, ons, hoewel wij dood waren door de overtredingen mede levend gemaakt met Christus –door genade zijt gij behouden- (lett. door genade bent u geredden) (Ef.2:5).

'En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden.' (Hand.2:47; 1Cor.1:18; 2Cor.2:15). De prediking van het evangelie is gericht op het redden van mensen. Zij die deze prediking beantwoorden met geloof, gaan dan ook behoren tot hen die (bezig zijn) gered te worden.

'Dit is goed en aangenaam voor God, onze Heiland, die wil, dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen. Want er is één God en ook één middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus, die Zich gegeven heeft tot een losprijs voor allen' (1Tim.2:4-6).

'...in de kracht van God, die ons behouden heeft en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar zijn eigen voornemen en de genade, die ons in Christus Jezus gegeven is vóór eeuwige tijden, doch die nu geopenbaard is door de verschijning van onze Heiland, Christus Jezus, die de dood van zijn kracht heeft beroofd en onvergankelijk leven aan het licht gebracht heeft door het evangelie' (2Tim.1:8-11).

'Daarom kan Hij (Jezus) ook volkomen behouden, wie door Hem tot God gaan, daar Hij altijd leeft om voor hen te pleiten' (Hebr.7:25).

'Leg dus af alle vuilheid en alle uitwas van boosheid en neemt met zachtmoedigheid het in u geplante woord aan, dat uw zielen kan behouden. En weest daders des woords en niet alleen hoorders: dan zoudt gij uzelf misleiden' (Jac.1:21,22).

Samenvatting

Christenen zijn mensen, die nu al, uit genade, ten volle delen in de door de Here Jezus Christus verworven redding in het heden behoren tot de gelovigen aan wie het gered worden bezig is zich te voltrekken in de toekomst van de komende toorn van God gered zullen worden

Zonder onderscheid

God wordt onze Heiland genoemd (1 Tim. 2:3), die wil dat alle mensen behouden worden en tot erkenning van waarheid komen. Hij maakt daarin geen onderscheid tussen rijk en arm, blank en bruin, beschaafd en onbeschaafd, Jood en Griek, man en vrouw of kind. Ook de evangelist Johannes spreekt duidelijk over Gods wil tot het behoud van de wereld (Joh.3:17). Met spijt en verdriet constateert de apostel Paulus dat er mensen zijn, die wel hadden kunnen behouden worden, maar die het aanbod tot behoud verworpen hebben. Elders lezen we hoe dat komt: 'omdat ze de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben' (2Thess.2:10) of omdat de god van deze wereld (satan) hen met blindheid heeft geslagen (2Cor.4:4). In de praktijk van het leven blijkt zelfs dat zeker niet de meerderheid gered wordt, de bijbel spreekt over 'enigen uit allen' (1Cor.9:22; vgl. Rom.11:14). De discipelen vragen: 'Heer, zijn het weinigen die behouden worden?', en als reactie op Jezus' scherpe woorden over het moeilijk ingaan van een rijke in het Koninkrijk der hemelen vragen ze: 'Wie kan dan behouden worden?'

Jezus geeft dan als antwoord de diepste achtergrond van de behoudenis aan: 'Bij de mensen is dit (behouden worden) onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk' (Matth.19:25,26).

Het behouden worden van een mens is een werk van God, niet van mensen. De weg van het eeuwige leven is niet een zelfwerkzaamheid, maar een gered wórdén!

Geloven is antwoorden

We worden door de woorden uit de bijbel op de weg gewezen. We horen daar over de grond van ons heil. Het geloof in de Here Jezus en het aanroepen van Gods naam zijn ten diepste gevolgen, vrucht van de werking van Gods Geest aan ons hart. Er kan immers geen geloof zijn als er geen prediking van het heil in Christus is! Het geloof is uit het horen en het horen door het woord van Christus (Rom.10:17). Geloven is met vertrouwen antwoord geven: als met lege, open en uitgestrekte handen biddend tot God gaan, in de verwachting dat je zult ontvangen wat Hij belooft. Het is Gods redding aanvaarden en je vol overgave aan Hem toewijden. Geloven is ja zeggen tegen God en daaruit gaan leven. Een verwonderende verantwoordelijkheid! Gods werken sluit ons antwoorden niet uit, maar schakelt ons juist in!

PAGE

PAGE 17